

Sinterklaasvieringen op kasteel Nijenrode

E.B.J. Postma
Stadionlaan 53, 3583 RB Utrecht

Naar aanleiding van het boeiende verslag van Van Es in dit tijdschrift over Breukelen tussen de beide wereldoorlogen¹ heb ik ten aanzien van één klein puntje een correctie en voorts een aanvulling.

Van Es schreef dat Onnes in 1907 naar Breukelen kwam. Mijns inziens is dat jaartal onjuist. Onnes heeft Nijenrode in 1907 gekocht van het driemanschap J. Plomp, Th.J. Schipperijn en N. Beutener.² Hij is toen begonnen met de zeer noodzakelijke restauratie van het kasteel, welke duurde tot 1911. Pas in dat jaar heeft hij met zijn eerste vrouw Jeannette Cornelia Cockuyt het kasteel betrokken. Hij bezat ook elders een aantal indrukwekkende huizen, zoals in Den Haag op Plein 1813.

Van oude inwoners van Breukelen en ook van Onnes zelf heb ik vernomen dat de schoolkinderen op Sinterklaas in het kasteel werden ontvangen in de grote wapenzaal in de Donjon, die van 1946 af door het NOIB als aula werd gebruikt. Bij de grote schouw stonden dan twee tafels met geschenken: één voor de jongens en één voor de meisjes (met onder andere blokkendozen en naaidozen). Als men met het gezicht naar de schouw staat, moeten er rechts in de schouw nog een paar plankjes zijn waarop Sint, onzichtbaar voor de jeugd, plaats kon nemen. Op een gegeven ogenblik sprong er dan een Zwarte Piet door het deurtje in de hoek rechts, uit het uitgekraagde trap-torentje, naar binnen om te melden dat Sint juist met zijn schimmel op de tinnen van het dak was aangekomen en dat hij via de schoorsteen de zaal zou betreden. Er ontwikkelde zich dan een gesprek tussen Piet en de onzichtbare Sinterklaas die tenslotte via een trapje het laatste stuk van de afdaling maakte. De indruk moet overweldigend zijn geweest.

Onnes vertelde mij dat er de eerste keer fraaie Perzische tapijten in de wapenzaal lagen. Maar veel kinderen plasten van angst op die tapijten en dat gaf uitgebeten plekjes. In de volgende jaren werden de tapijten daarom voor de Sintviering door simpele matten vervangen.

Toen ik in 1950 op Nijenrode aantrad, hadden wij zelf en vele van onze collega's heel wat kinderen die geloofden in Sinterklaas. Het leek ons een goed idee de traditie voort te zetten. Helaas stond de wapenzaal - toen aula - vol met klapstoeltjes waarop de kindertjes stonden. Toen Sint verscheen, vergaten ze die wankele basis en raakten bekneld. Ze moesten luid blèrend uit hun benarde positie worden bevrijd.

De volgende Sintbezoeken vonden plaats op de begane grond in de eetzaal in het koetshuis. De eerste keer aldaar was Sint overmoedig en reed hij op zijn schimmel de eetzaal binnen. Het paard werd nerveus van het studentenlawaai, ging uitglijden op de gladde terrazzovloer en kon slechts met moeite worden gekalmeerd door de aanwezige ex-huzaren. De Zwarte Pieten gingen jarenlang meteen achter het vrouwelijke personeel aan, tot groot genoegen van beide betrokken groepen.

Noten

- 1 H.J. van Es, 1996. Breukelen tussen 1914 en 1940 (2). Tijdschrift Historische Kring Breukelen, jaargang 11, nr. 3, blz. 131 - 144, in het bijzonder blz. 144.
- 2 E.B.J. Postma, 1983. Nijenrode in prent, 2de druk. Uitgave Nijenrode, Hogeschool voor Bedrijfskunde, Breukelen / Repro-Holland, Alphen aan den Rijn, 76 blz., in het bijzonder blz. 53 en 54.